

Lieta Nr. 6-7-00180-16
SKA-613/2017
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa

LĒMUMS

Rīgā 2017.gada 13.februārī

Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Jautrīte Briede,
tiesnese Dzintra Amerika,
tiesnese Vēsma Kakste,

rakstveida procesā izskatīja SIA „Bauskas Dzīve” blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 17.oktobra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA „Bauskas Dzīve” 2016.gada 29.janvārī vērsās Iecavas novada domē ar iesniegumu, lūdzot nekavējoties izbeigt Iecavas novada domes faktisko rīcību, proti, laikrakstā „Iecavas Ziņas” publicējot reklāmas, sludinājumus un uz pašvaldības funkcijām neattiecināmus rakstus. Tāpat lūgts atlīdzināt pieteicējai zaudējumus.

Iecavas novada dome pagarināja atbildes sniegšanas termiņu līdz gadam. Izskatot pieteicējas sūdzību, Administratīvā rajona tiesa ar 2016.gada 25.jūlija lēmumu sūdzību apmierināja, atzina termiņa pagarināšanu par prettiesisku un uzdeva domei atbildēt pieteicējai līdz 2016.gada 15.augustam.

Iecavas novada dome 2016.gada 15.augustā sniedza atbildi uz pieteicējas iesniegumu, norādot, ka tās faktiskā rīcība ir tiesiska un nav pamata zaudējumu atlīdzināšanai.

[2] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot: atzīt par prettiesisku Iecavas novada domes 2016.gada 15.augusta lēmumu; konstatēt, ka Iecavas novada dome, izdodot laikrakstu „Iecavas Ziņas”, ir rīkojusies prettiesiski; aizliegt Iecavas novada domei turpmāk izdot laikrakstu „Iecavas Ziņas”, izslēdzot to no Masu informācijas līdzekļu reģistra; aizliegt Iecavas novada domei izdot jebkādu citu plašsaziņas līdzekli, kurā publicēti uz pašvaldības funkcijām neattiecināmi raksti, kas atgādina žurnālistikas žanra darbu un neatkarīgu mediju, vai kura nosaukumā lietoti tādi maldinoši apzīmējumi kā „avīze”, „laikraksts”, „vēstis”, „ziņas”, „vēstnesis” u.tml.; aizliegt Iecavas novada domei izdot jebkādu citu plašsaziņas līdzekli, kurā publicētas trešo personu reklāmas un sludinājumi; atlīdzināt pieteicējai nodarītos zaudējumus 33 328 euro apmērā; publiski atvainoties pieteicējai par atbildes savlaicīgu

nesniegšanu un to, ka dome bija vērsusies policijā ar iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu pret pieteicēju.

Pieteikumā citastarp norādīts, ka Iecavas novada dome pārkāpusi informēšanas pienākumu un mediju neatkarības principu, kā arī veikusi neatļautu saimniecisko darbību un īstenojusi negodīgu konkurenci mediju tirgū, tādējādi nodarot pieteicējai zaudējumus.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 17.oktobra lēmumu atteikts pieņemt pieteicējas pieteikumu. Lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[3.1] Lai noskaidrotu, vai pieteicējai ir subjektīvās tiesības iesniegt pieteikumu, nepieciešams izvērtēt, vai ar domes rīcību, izdodot laikrakstu, ir aizskartas pieteicējas tiesības vai tiesiskās intereses. Saistībā ar plašsaziņas līdzekļiem nepastāv īpaša tiesību norma, kas aizstāvētu konkurenta tiesības. Nevienā tiesību normā nav noteikts, ka tiesības izdot plašsaziņas līdzekļus, veicot saimniecisko darbību reklāmas tirgū, ekskluzīvi būtu tikai medijiem, kas netiek finansēti no pašvaldību budžeta. Ievērojot minēto, pieteicējai nav tiesību vērsties tiesā ar pieteikumu par domes rīcību, izdodot laikrakstu, kā arī nav tiesību prasīt zaudējumu atlīdzinājumu saistībā ar šo rīcību.

[3.2] Pieteikumā lūgts uzlikt pienākumu domei atvainoties par to, ka dome vērsusies policijā ar iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu pret pieteicēju. Taču, vērstoties policijā, dome nav darbojusies kā iestāde Administratīvā procesa likuma izpratnē un nav īstenojusi valsts varas pilnvaras valsts pārvaldes jomā. Līdz ar to šī rīcība nav pārbaudāma un tās rezultātā nodarītais kaitējums nav atlīdzināms Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā.

[3.3] Saistībā ar prasījumu par pienākuma uzlikšanu domei atvainoties par savlaicīgu atbildes nesniegšanu uz pieteicējas iesniegumu, secināms, ka pieteicēja vēlas atlīdzinājumu par procesuālu darbību – iesnieguma izskatīšanas termiņa pagarināšanu. Taču prasījums par atlīdzinājumu saistībā ar procesuālām darbībām nav skatāms atrauti no pieteikuma par iestādes faktisko rīcību. Līdz ar to pieteikumu arī šajā daļā jāatsaka pieņemt.

[4] Pieteicēja iesniegusi blakus sūdzību, lūdzot atcelt tiesneša lēmumu un lemt par lietas ierosināšanu. Sūdzībā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[4.1] Pieteicēja un dome neatrodas konkurences apstākļos, līdz ar to tiesa nav iedziļinājusies lietas apstākļos. Tiesas secinājumi balstās apstākļi, ka vēl nav pieņemtas Latvijas mediju pamatnostādnes, taču bez vērtējuma palicis pieteikumā norādītais esošais regulējums, proti, likuma „Par pašvaldībām” un Valsts pārvaldes iekārtas likuma normas. Pieteicēja, izdodot laikrakstu „Bauskas Dzīve”, nodarbojas ar komercdarbību (rīkojas privāto tiesību jomā), savukārt dome, izdodot laikrakstu „Iecavas Ziņas”, rīkojas publisko tiesību jomā. Pieteikumā norāde par negodīgu konkurenci ietverta, lai spilgtāk ilustrētu domes faktiskās rīcības radītās sekas attiecībā pret pieteicēju, proti, tiek mazināta pieteicējas konkurētspēja Iecavas novadā. Pieteikums nebija saprotams kā sūdzība par domi kā par konkurentu mediju uzņēmējdarbībā.

[4.2] Lēmumā nav vērtēts domes rīcības radītais mediju brīvības apdraudējums, no kā vistiesākajā veidā izriet pieteicējas tiesības iesniegt pieteikumu. Pieteicējas tiesības iesniegt pieteikumu izriet no Latvijas Republikas Satversmes 1. un 100.panta. Tajos ietverts preses brīvības princips, kā arī demokrātiskas valsts, tiesiskuma un varas dalīšanas princips, kuri prasa, lai mediji būtu neatkarīgi no citām valsts varām. Valstij jānodrošina minēto principu īstenošana un jāatturas no darbībām, kas tos varētu vājināt. Aizskartajām personām ir tiesības prasīt valstij pārtraukt attiecīgo darbību veikšanu.

[4.3] Tiesai ir jāvērtē prasījums par atvainošanu par nesamērīgu atbildes vilcināšanu. Procesuālā lēmuma, par kura pieņemšanu pieteicēja vēlas saņemt atvainošanu, tiesiskums jau ir vērtēts. Proti, tiesas lēmumā citā lietā ir secināts, ka domes mērķis ir bijis maksimāli novilcināt atbildes sniegšanu. Tādējādi pieteicējai ir tiesības saņemt atvainošanu.

[4.4] Jautājums par domes vērsanos policijā par kriminālprocesa uzsākšanu pret pieteicēju ir izskatāms administratīvā procesa kārtībā. Dome vērsās policijā saistībā ar iesniegumā ietvertajiem pieteicējas prasījumiem. Tāpat dome atsaucās uz nepieciešamību saņemt policijas izmeklēšanas rezultātus kā pamatu kārtējam termiņa pagarinājumam atbildes sniegšanai. Tāpēc nepamatots ir tiesas secinātais, ka dome, vērsoties policijā, nav darbojusies kā iestāde Administratīvā procesa likuma izpratnē.

Motīvu daļa

[5] Konkrētajā lietā izlemjams: 1) vai apstrīdētās darbības ir uzskatāmas par faktisko rīcību, kuras tiesiskumu kontrolē administratīvā tiesa; 2) vai privātpersonai, kas izdod laikrakstu, kas tradicionāli ticis pārdots noteiktā valsts teritorijā (bijušajā Bauskas rajonā), ir tiesības prasīt ierobežot publiskas personas (pašvaldības) tiesības izdot laikrakstu, kas daļēji tiek pārdots tajā pašā teritorijā (Iecavas novadā).

[6] Pieteicēja savu uzskatu, ka tai ir šādas tiesības, balsta uz preses brīvības principu, kā arī demokrātiskas valsts, tiesiskuma un varas dalīšanas principiem, kuri prasa, lai mediji būtu neatkarīgi no citām valsts varām.

[7] Preses brīvības princips nostiprināts Latvijas Republikas Satversmes 100.pantā, kā arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10.pantā.

Eiropas Padome, atsaucoties arī uz Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10.pantā nostiprināto vārda brīvību, ir pieņēmusi salīdzinoši daudz dokumentu plašsaziņas līdzekļu jomā (*šo dokumentu apkopojums angļu valodā pieejams Eiropas Padomes 2016.gada izdevumā „Recommendations and declarations of the Committee of Ministers of the Council of Europe in the field of media and information society”*: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680645b44>). Tā, piemēram, Eiropas Padomes Ministru Komitejas 2007.gada 31.janvāra rekomendācijā CM/Rec(2007)2 par plašsaziņas līdzekļu plurālismu un to satura dažādību (*On media pluralism and diversity of media content*) Eiropas Padome ir rekomendējusi dalībvalstīm nodrošināt sabiedrību ar pēc iespējas plašāku plašsaziņas līdzekļu klāstu, gan publisku, gan privātu. Valstīm ir pienākums iejaukties un veikt īpašus pasākumus, tostarp finansiāla atbalsta veidā, ja vispārīgie konkurences likumi mediju sektorā pietiekami nenodrošina ideju un viedokļu paušanas dažādību. Valstīm jānodrošina, lai plašsaziņas līdzekļi nenonāktu atsevišķas personas vai personu grupas ietekmē (*sk. iepriekš norādītā izdevuma 127.-131.lpp.*).

Savukārt Eiropas Cilvēktiesību tiesa spriedumos, kuros aplūkots vārda brīvības jautājums, vērsusi uzmanību uz to, lai monopola (jo īpaši publiskās varas monopola) gadījumā valsts rūpētos par to, ka tiek nodrošināta viedokļu daudzveidība (*sk., piemēram, 2010.gada 21.oktobra sprieduma lietā „Salijevs (Saliyev) pret Krieviju”, iesnieguma Nr. 35016/03, 53.-54.punktus, 2012.gada 7.jūnija sprieduma lietā „Centro Europa 7 S.r.l. and Di Stefano pret Itāliju”, iesnieguma Nr. 38433/09, 134.punktu*).

[8] Latvijā likumos nav regulēta publiskas personas dibinātu un ar tās budžeta līdzekļiem dotētu laikrakstu darbība. Tomēr šādi laikraksti var būtiski gan pozitīvi, gan negatīvi ietekmēt demokrātiskai sabiedrībai un valsts iekārtai tik nozīmīgo sabiedrības informācijas brīvību, ideju un viedokļu paušanas daudzveidību (*sal. Administratīvā procesa likuma 14.pantu*). Tāpēc tas, kādi noteikumi jāievēro likuma klusēšanas gadījumā, jāsecina no Latvijas Republikas Satversmē nostiprinātajiem vispārējiem tiesību principiem. Proti, principiem, kas ietverti Satversmes ievada 4.rindkopā un 1.pantā (tostarp, demokrātijas virsprincips, kura sastāvdaļa ir arī labas pārvaldības princips: *sk. Satversmes tiesas 2009.gada 19.maija sprieduma lietā Nr. 2008-40-01 16.punktu*), kā arī 100.pantā, kas garantē vārda un izteiksmes brīvību, kas ietver arī preses brīvību (*sk. Satversmes tiesas 2003.gada 5.jūnija sprieduma lietā Nr. 2003-02-0106 secinājumu daļas 1.punktu*).

[9] No pieteicējas argumentiem neizriet, ka tā iebilstu pret publiskās personas tiesībām informēt sabiedrību par savu darbību. Tas ir publiskas personas pienākums, kas izriet no labas pārvaldības principa.

Pieteicēja faktiski apstrīd tikai atbildētājas kā publiskas personas tiesības izdot preses izdevumu, kas blakus neitrālai informācijai par tās darbību satur arī redakcionālo daļu, t.i., žurnālistiska rakstura materiālus – ziņas, reportāžas, viedokļus, intervijas (*sal. Dimants A., Russ-Mols S. Žurnālistika. Mācību un rokasgrāmata. Rīga: Biznesa augstskola „Turība”, 2009, 54. un turpmākās lpp.*).

Publicējot žurnālistiska rakstura materiālus, plašsaziņas līdzekļi veic ļoti nozīmīgu demokrātiskas sabiedrības funkciju – tie dod nozīmīgu ieguldījumu, lai sabiedrībai būtu iespēja uzzināt un veidot savu viedokli par notiekošo. Tie veic arī zināmas kontroles funkcijas, atklājot un diskutējot par dažādām sabiedrības dzīvi ietekmējošām problēmām un sarežģījumiem.

Katras demokrātiskas valsts sabiedrībai nepieciešama sava demokrātiskā diskursa telpa, kurā notiek publiska spriešana par publiskām lietām. Būtiska šīs demokrātiskā diskursa telpas sastāvdaļa ir plašsaziņas līdzekļi, kuri, no vienas puses, novada dažādu avotu radītu informāciju, idejas, viedokļus līdz pilsoņiem, un, no otras puses, arī paši rada šādu informāciju, idejas un viedokļus (*sk. Levits E., Nacionālās informācijas un demokrātiskā diskursa telpa kā demokrātiskas valsts iekārtas elements. Jurista Vārds, 01.03.2016, Nr.9 (912), 13.lpp.*).

No tā izriet, ka katrs plašsaziņas līdzeklis demokrātijas funkcionēšanai nepieciešamo nacionālo informācijas un demokrātiskā diskursa telpu padara daudzveidīgāku, tādējādi stiprinot demokrātisko valsts iekārtu. Plašsaziņas līdzekļu klāsta ierobežošana no demokrātijas labas funkcionēšanas viedokļa ir vērtējama negatīvi.

[10] Iepriekš teiktais principā attiecas arī uz plašsaziņas līdzekļiem, kurus izdod publiskas personas un kas tiek dotēti no budžeta līdzekļiem. Arī tie veicina demokrātisko diskursu, informācijas un vārda brīvību. Tomēr, tā kā tie tiek pilnībā vai daļēji uzturēti ar budžeta līdzekļiem, tie ir jāizmanto visas sabiedrības labā. Pirmkārt, publikācijām jāveicina Latvijas Republikas Satversmes principu un pamatvērtību ievērošana. Otrkārt, tos nedrīkst izmantot, lai vienpusīgi izceltu atsevišķas intereses, kādu grupu vai kādu politisku spēku. Šādam plašsaziņas līdzeklim pienācīgi ir jāatspoguļo viedokļu daudzveidība, tostarp arī politiskās opozīcijas viedoklis. Budžeta līdzekļu izmantošana ir attaisnojama vien tad, ja plašsaziņas līdzekļa redakcionālā daļa atbilst augstiem žurnālistikas kvalitātes standartiem (ja

publicētās informācijas patiesums tiek rūpīgi pārbaudīts, tiek adekvāti atspoguļota viedokļu dažādība, tiek ievēroti žurnālistikas ētikas principi).

Treškārt, jāņem vērā, ka, kamēr publiskās personas izdotie plašsaziņas līdzekļi tiek dotēti no budžeta līdzekļiem, privātie plašsaziņas līdzekļi savus ienākumus ievērojamā mērā gūst no komerc reklāmas un sludinājumiem. Tas, ka daļa no ierobežotā reklāmas (ieskaitot sludinājumu) tirgus ienākumiem nonāk publiskās personas izdotā plašsaziņas līdzekļa rīcībā, kurš vienlaikus saņem finansējumu no budžeta, var nostādīt privātos plašsaziņas līdzekļus krietni neizdevīgākā stāvoklī un apdraudēt to pastāvēšanu. Tādējādi publiskas personas izdots plašsaziņas līdzeklis nacionālās informācijas un demokrātiskā diskursa telpu rezultātā var nevis padarīt plašāku un daudzveidīgāku, bet gan tieši pretēji, padarīt to ierobežotāku un vienvēidīgāku.

Tādēļ publiskas personas izdotais plašsaziņas līdzeklis drīkst darboties reklāmas tirgū tikai tik tālu, cik tālu šāda darbība būtiski neietekmē privātos plašsaziņas līdzekļus, kas konkurences apstākļos darbojas tajā pašā tirgū. Tādējādi ir iespējams, ka tā darbība reklāmas tirgū varētu arī būt nepieļaujama, vai arī attiecīgajai publiskajai personai būtu jārada attiecīgs izlīdzinājuma mehānisms par labu būtiski apdraudētajiem privātajiem plašsaziņas līdzekļiem.

[11] Tālāk noskaidrojams, vai iepriekš aprakstīto principu, kas jāievēro publiskas personas finansētiem plašsaziņas līdzekļiem, neievērošanas kontrole ir pakļauta administratīvajai tiesai.

Pirmo divu principu (Latvijas Republikas Satversmes pamatvērtību ievērošana un žurnālistikas kvalitātes uzturēšana) ievērošanā ir ieinteresēta visa sabiedrība kopumā. Atsevišķas personas, tostarp cita laikraksta izdevējs, nav skarts vairāk vai smagāk nekā jebkurš cits sabiedrības loceklis. To neievērošanai nav individuālas ietekmes uz privātpersonām, tostarp pieteicēju, tādēļ tā nav uzskatāma par faktisko rīcību un administratīvā tiesa to nevar kontrolēt. Šo principu ievērošana jānodrošina augstākai pārvaldes iestādei vai politiskajai opozīcijai. Pieteicējai arī nav subjektīvo tiesību prasīt pašvaldības laikraksta neizdošanu vai komerc reklāmu nepublicēšanu, balstoties uz šiem pamatiem.

[12] Taču citādi ir attiecībā uz trešo principu (par piedalīšanos komerc reklāmu tirgū). Ja budžeta dotēta publiskas personas uzturēta plašsaziņas līdzekļa darbība reklāmas tirgū apdraud kāda privāta plašsaziņas līdzekļa pastāvēšanu, tad šādas darbības rezultātā tiek aizskartas gan visas sabiedrības intereses, gan attiecīgā privātā plašsaziņas līdzekļa intereses. Šāda privātā plašsaziņas līdzekļa netieša izspiešana no aprites nav savienojama ar iepriekš minētajiem Satversmē nostiprinātajiem principiem, kas vērsti uz demokrātijas labas funkcionēšanas nodrošināšanu. Privātais plašsaziņas līdzeklis tiek nostādīts neizdevīgākā stāvoklī, kas var novest pie tā pastāvēšanas beigām. Tādējādi šis ir netipisks gadījums, kad privātpersonas subjektīvās tiesības vērsties ar pieteikumu administratīvajā tiesā rodas, saplūstot demokrātiskai sabiedrībai un valsts iekārtai būtiski svarīgām sabiedrības interesēm un privātajām interesēm. Tādēļ šajā gadījumā privātajam plašsaziņas līdzeklim ir subjektīvas tiesības prasīt nevienlīdzīgā stāvokļa izbeigšanu un apdraudējuma novēršanu, publiskās personas uzturētā plašsaziņas līdzekļa darbības reklāmas tirgū pārtraukšanu vai vismaz apjoma samazināšanu, dotāciju no budžeta līdzekļiem pārtraukšanu vai arī adekvāta kompensācijas mehānisma ieviešanu.

[13] Ņemot vērā iepriekš teikto, secināms, ka pieteicējai principā varētu būt no Satversmes izrietošas subjektīvās tiesības prasīt no Iecavas domes (kā laikraksta „Iecavas Ziņu” izdevējas), lai tā ierobežo vai pārtrauc komercreklāmu un sludinājumu publicēšanu laikrakstā „Iecavas Ziņas”, vai ka tiek ieviests cits kompensācijas mehānisms, vai ka dotācijas laikrakstam no budžeta līdzekļiem tiek pārtrauktas. Šādas tiesības pieteicējai ir tad, ja laikraksta „Iecavas Ziņas” darbība reklāmas tirgū nopietni apdraud pieteicējas izdotā laikraksta „Bauskas Dzīve” pastāvēšanu. Tas, vai šāds apdraudējums pastāv, jāpierāda pieteicējai. No pieteicējas iesniegtajiem aprēķiniem un lietā esošajiem dokumentiem Augstākā tiesa nevar secināt šāda apdraudējuma pastāvēšanu. Taču, ņemot vērā jautājuma svarīgumu, Augstākā tiesa uzskata par nepieciešamu dot iespēju pieteicējai iesniegt papildus pierādījumus, ja tādi pastāv. Līdz ar to lietderīgāk jautājumu nodot izlemšanai pirmās instances tiesai, kas nepieciešamo informāciju var noskaidrot, arī sagatavojot lietu iztiesāšanai vai skatot lietu pēc būtības.

[14] Atbildei uz iepriekš minēto jautājumu attiecīgi pakārtots ir arī jautājums par zaudējumu atlīdzināšanu.

[15] Rajona tiesas tiesnesis ir atteicies pieņemt pieteikumu daļā par atvainošanos par nesamērīgu atbildes vilcināšanu, jo prasījums par atlīdzinājumu saistībā ar procesuālām darbībām nav skatāms atrauti no pieteikuma par iestādes faktisko rīcību.

Augstākās tiesas ieskatā, pieteikumu šajā daļā ir jāatsaka pieņemt, taču citu motīvu dēļ. Proti, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 64.pantam iestādei ir tiesības pagarināt atbildes sniegšanas termiņu, savukārt privātpersonai ir tiesības pret to iebilst, iesniedzot sūdzību tiesā. Tiesai šajā procesā nav jāvērtē procesuālais pārkāpums, bet tikai jāpārbauda, vai iestādei bija objektīvs pamats termiņa pagarināšanai. Tādā veidā privātpersona var panākt taisnīga procesa nodrošināšanu. Savukārt sūdzības apmierināšana parasti pati par sevi jau būtu uzskatāma par pietiekamu gandarījumu. Izņēmums no iepriekšteiktā varētu būt tikai gadījumā, ja iestāde, nevajadzīgi pagarinot termiņu, rīkojusies acīmredzami ļaunprātīgi vai ļoti netaisnīgi, radot būtisku personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu. Šādā izņēmuma gadījumā privātpersona varētu iesniegt pieteikumu par būtiska procesuāla pārkāpuma konstatēšanu (*sk. Administratīvā procesa likuma 184.panta otrajai daļai*), vienlaikus prasot arī atlīdzinājumu.

Konkrētajā lietā pieteicēja savas tiesības sūdzēties par termiņa pagarinājumu ir izmantojusi un panākusi, ka tiesa ar lēmumu uzliek pienākumu domei izskatīt pieteicējas iesniegumu maksimāli īsā termiņā, nosakot arī konkrētu datumu, kuru dome ir ievērojusi. Lai arī tiesa lēmumā ir norādījusi, ka pagarinājums ir prettiesisks, ar to nav pietiekami, lai uzskatītu, ka jautājums par būtisku procesuālu pārkāpumu ir izlemts. Turklāt, lai varētu lemt par atlīdzinājumu, būtiskais procesuālais pārkāpums jāsecina ar tiesas spriedumu, nevis lēmumu.

Pieteicēja nav iesniegusi atsevišķu pieteikumu par procesuālā pārkāpuma konstatēšanu, tomēr no pieteicējas prasījumiem var secināt, ka pieteicēja nav izpratusi procesuālo kārtību un faktiski šādu pieteikumu būtu vēlējusies iesniegt. Tāpēc ir izvērtējams, vai šāds pieteikums atbilstu Administratīvā procesa likuma 184.panta otrajā daļā ietvertajiem kritērijiem.

Kaut arī atbilde uz šo jautājumu būtu jāatrod tikai pēc tam, kad būtu noskaidrots, vai vispār lieta ir izskatāma (šā lēmuma 13.punkts), Augstākā tiesa jau šajā stadijā secina, ka konkrētajā gadījumā iestāde, pagarinot termiņu, nav radījusi būtisku personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu. Tādējādi konkrētais procesuālais pārkāpums nesasniedz tādu līmeni, lai par to varētu iesniegt atsevišķu pieteikumu atbilstoši Administratīvā procesa likuma 184.panta otrajai daļai. Tādējādi šādu pieteikumu būtu jāatsaka pieņemt, pamatojoties uz

Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 12.punktu, jo tas neatbilst noteiktajiem kritērijiem. Secīgi arī jāatsaka pieņemt prasījums par atlīdzinājumu saistībā ar procesuālām darbībām.

[16] Tāpat tiesnesis pamatoti ir atteicies pieņemt pieteikumu arī daļā par domes vēršanos policijā ar iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu pret pieteicēju. Tiesības vērsties tiesībsargājošajās iestādēs un lūgt kādas rīcības novērtēšanu ir ne tikai privātpersonām, bet arī publiskām personām un amatpersonām. Šādu tiesību izmantošana nevar radīt nelabvēlīgas sekas. Pareizs ir tiesneša secinājums, ka šāda rīcība nav pārbaudāma administratīvajā tiesā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 129.¹panta pirmās daļas 1.punktu, 323.panta pirmās daļas 2.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākā tiesa

nolēma:

atcelt Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 17.oktobra lēmumu daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu daļā, kurā lūgts aizliegt Iecavas novada domei izdot plašsaziņas līdzekli, kurā publicētas trešo personu reklāmas un sludinājumi; un daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu daļā par pieteicējam nodarīto zaudējumu 33 328 *euro* apmērā atlīdzināšanu. Nodot jautājumus par pieteikuma virzību jaunai izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai.

Pārējās daļās lēmumu atstāt negrozītu, bet SIA „Bauskas Dzīve” blakus sūdzību noraidīt.

Atmaksāt SIA „Bauskas Dzīve” drošības naudu – 14,23 *euro*.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese	(<i>personiskais paraksts</i>)	J. Briede
Tiesnese	(<i>personiskais paraksts</i>)	Dz. Amerika
Tiesnese	(<i>personiskais paraksts</i>)	V. Kakste

NORAKSTS PAREIZS

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta

tiesnese
Rīgā 2017.gada 13.februārī

J. Briede